

PRIMII ANI

Preotul Iraclie Golembiowski, născut în 1823, tatăl viitorului compozitor Ciprian Porumbescu, era originar din Sucevița și fusese crescut de arhimandritul Ghenadie, egumenul de la Putna, căruia familia i l-a încredințat după ce, în copilărie, trecuse printr-o boală foarte grea. Acesta l-a crescut în atmosfera monahală, l-a învățat să cânte în cor, să descifreze literele și l-a înscris la o școală de lângă mănăstire, apoi la Suceava și la gimnaziul din Cernăuți. Valorile morale pe care arhimandritul i le-a insuflat lui Iraclie încă din copilărie l-au însoțit toată viața. Tinerețea lui Iraclie a fost marcată de ideile Revoluției de la 1848. A cunoscut o serie de personalități ale momentului (Aron Pumnul, Mihail Kogălniceanu, frații Alecsandri, Costache Negruzzi, Gh. Barițiu, Al.I. Cuza etc.), a fost secretarul revistei **Bucovina**, unde a colaborat cu frații Hurmuzaki, a scris povestiri autobiografice: **Zece zile de haiducie**, **Un episod extraordinar din anul 1848**, lucrări din care se poate reconstitui o parte din biografia sa. Avea talent literar și de povestitor, știa să versifice ușor și compunea cântecele vesele (**Imnul școlii**, **Marș al lui Iancu**) care-i defineau firea, vorbea limbile germană, polonă și ruteană. Vasile Alecsandri l-a încurajat să culegă folclor (*Cearcă, caută, ascultă și întreabă de tradiții între poporul din care ești, în care trăiești și mai ales în care ca poet vei trăi*), să scrie și să slujească astfel la formarea și menținerea conștiinței de apartenență la neam a românilor din Bucovina, iar Aron Pumnul i-a insuflat iubirea de limba și literatura română, de istorie.

Aron Pumnul

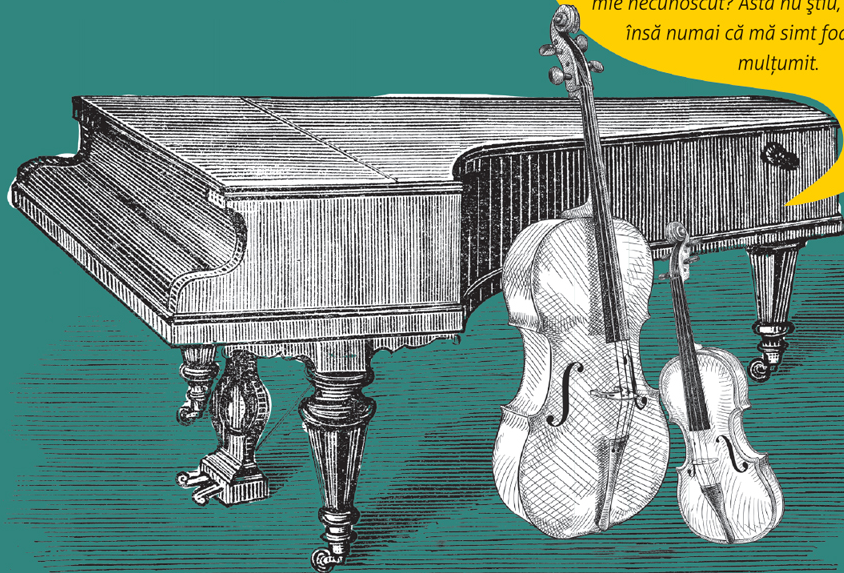

Iraclie Golembiowski.
Fotografie din arhiva familiei

ANII DE ȘCOALĂ LA CERNĂUȚI

În 1873, Ciprian a susținut examenul de maturitate și a fost înscris de tatăl său la Seminarul Teologic din Cernăuți. Momentul a fost foarte important în viața lui, deoarece a început să studieze muzica bisericească, a luat lecții de Armonie, Teorie muzicală și Compoziție de la profesorul Isidor Vorobchievici. La fel ca la Suceava, a continuat să cânte la pian și la vioară, a studiat violoncelul, a organizat corul seminarului. În scrisorile trimise acasă, dădea detalii despre viața de seminarist:

*De când cânt la pian,
orice necesitate de distracții mi
se pare inutilă. Mă duc zilnic la Madam
Prokopowitz și-mi găsesc cea mai bună
distracție dacă exersesz ore întregi. De unde înainte,
cel puțin din când în când, aveam tutunul meu,
găsesc acum că este un lux să mi-l cumpăr. Înainte
am băut din când în când o bere, acum găsesc că apa
e mai bună ca orice. Să numesc asta o restricție
naturală sau este ca o urmare a unui motiv intern
mie necunoscut? Asta nu știu, sunt conștient
însă numai că mă simt foarte bine și
mulțumit.*

Participa la petreceri alături de colegii săi, pe care-i impresiona interpretând la vioară cântece satirice sau învățate de la diferiți lăutari. A compus în această perioadă:

Cântec de mai, Marș festiv și valsurile Răsunete carpatine, Un vis de fericire.

Seminarul de la Cernăuți

Corul Vorobchievici. Fotografie din arhiva familiei

Isidor Vorobchievici

SOCIETATEA ARBOROASA

În 1875, studenții români din Cernăuți au înființat Societatea **Arboroasa**. În statut se prevedea: *perfecționarea reciprocă a membrilor pe terenul național, literar, cultural, prin prelegeri literare, îndeletnicire în arta oratorică, susținerea unui cabinet de lectură și a unei biblioteci, aranjarea de petreceri, serate literare-declamatorice-muzicale, sprijinirea membrilor lipsiți de mijloace și căutarea lor gratuită la caz de boală*. Programul acesteia seamănă mult cu cel al Societății **România Jună**, din Viena, care reprezentase interesele românilor bucovineni. Printre fondatorii **Arboroasei** s-a evidențiat Teodor V. Ștefanelli, fostul coleg de școală al lui Mihai Eminescu la Cernăuți.

Arboroasa își propunea să organizeze manifestări culturale. Când a devenit președintele societății, în 1877, Ciprian Porumbescu a orientat activitatea acesteia spre organizarea unor conferințe urmate de concerte. În această perioadă, el era în anul al treilea la Institutul Teologic și se bucura de popularitate în rândul colegilor. A compus o serie de lucrări pentru aceste serate muzicale:

- **Tabăra română**, un fragment din **Dumbrava roșie**, de Vasile Alecsandri;
- **Altarul Mănăstirii Putna**, versuri de Vasile Alecsandri;
- **Iarna**, versuri de N. Xenopol;
- **Salutare**, versuri de Ciprian Porumbescu;
- **Hai să ciocnim!**, versuri de Teodor V. Ștefanelli;
- **Hai, române!**, versuri de I. Văcărescu.

Arboroasa. Fotografie din arhiva familiei

O telegramă trimisă către Primăria din Iași cu prilejul comemorării a o sută de ani de la decapitarea domnitorului Grigore Ghica a stârnit nemulțumirea Guvernului Austro-Ungar, care a dispus o percheziție la sediul **Arboroasei** și arestarea lui Ciprian Porumbescu împreună cu alți membri ai societății.

La închisoare, Ciprian a stat într-o celulă murdară cu doi criminali. I s-a permis să primească vioara Amati, datată 1626, pe care tatăl său i-a cumpărat-o de la un țigan, și o gramatică a limbii franceze. Deținuții îl ascultau cântând și izburneau în lacrimi la auzul unei doine. A scris în închisoare lucrarea **Suspînul prizonierului**. La proces, toate capetele de acuzare au fost combătute. Ciprian și-a dovedit nevinovăția vorbind calm, ferm și demn. A fost eliberat după ce a stat închis 11 săptămâni. În timpul detenției, s-a îmbolnăvit de tuberculoză.

Creația

„Balada pentru vioară și orchestră, op. 29”

Cadriluri:

„Pe căi străine”

„Gavota de concert”

Hore:

„Hora detrunchiaților”, „Peneș Curcanul”, „Mariorica”, „Bătrâneasca”, „Hora națională română”, „Hora Brașovului”, „Stejăriș”

Idile:

„O seară la stână”, „Zefir de toamnă”

Marșuri:

„Marș festiv”, „La frontiere”

Mazurca

„Pe câmpiile Stupcei”

Nocturne:

„Visuri”, „Souvenir de Nervi”, „Tempi passati”

Opereta

„Crai Nou”

Polci:

„Cri, Cri”, „Mătușa Angheluța”, „Dansând pe fulgi de nea”, „Ilenuța”, „Retroversiuni basarabice”, „Souvenir de lassy”, „Peneș Curcanul”

Valsuri:

„Fantome”, „Camelii”, „Suvenir de Brașov”, „Basmе ieșene”, „Râsul condamnatului”, „O seară la stână”, „Răsunete carpatine”, „Un vis de fericire”, „Cântecul ciobanului”

„Rapsodia română pentru orchestră”

Scanează codul QR și ascultă melodia

Adusu-mi-am aminte

Ciprian Porumbescu

mf
A - du-su-mi - am - a - min - te de

ff
pro - ro - cul, de pro - ro - cul ce stri - ga, ce stri - ga Eu sunt pă - mânt

p *f*
și ce - nu - șă, eu sunt pă - mânt și ce - nu - șă! Și ia - răsim - am ui-

tat în mor-mânt și-am vă-zut, vă-zut oa-se goa-le și am

zis oa-re ci-ne es-te-m-pă-ra-tul sau oș-tea-nul, bo-ga-tul sau să-ra-cul,

drep-tul sau pă-că-to-sul? Ci-o-dih-neș-te Doam-ne cu drep-ții pre

ro-bul Tău, pre ro-bul Tău. ro-bu Tău.

Scanează codul QR și ascultă melodia

Cântec de primăvară

Versuri și muzică: Ciprian Porumbescu

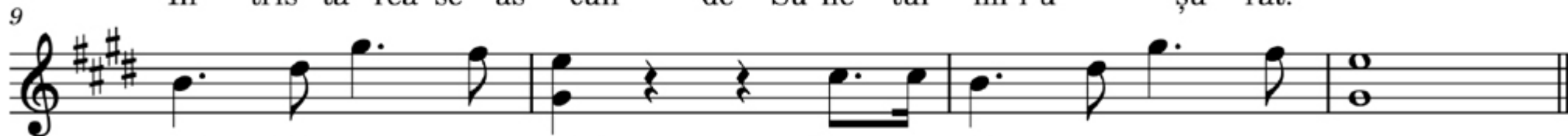
Marciale

1. Ce - rul lim - pe - de zâm - beș - te Că - n - tra - pus și ră - să - rit
2. Cio - câr - li - a sus in - toa - nă Al său vers de mâ - ne - cat
3. Soa - re - le vo - ios pă - trun - de În bor - dei ca și - n pa - lat

Iar - ba, frun - za, floa - rea creș - te Pe pă - mân - tu - n ti - ne - rit. Toa - te
Rân - du - ni - ca se re - n - toar - nă La că - mi - nul dez - ghe - țat.
În - tris - ta - rea se as - cun - de Su - fle - tul mi - i u - șu - rat.

sal - tă - n dul - ce - a - lai C - a so - sit și lu - na mai.

Scanează codul QR și ascultă melodia

Imnul Unirei

Ciprian Porumbescu

Pe-al nos-tru steag e scris U - ni - re, U - ni-re-n cu - get și sim - țiri Și
Am în - ar - mat a noas-tră mâ - mă Ca să pă - zim un scump pă - mânt, Drep -
În - vin - gă - tori cu ver - de la - ur, Noi frun-tea nu ne-o-m - po - do - bim, Nici

sub mă-rea-ța lui um-bri-re, Vom în - frun-ta ori-ce lo - viri. A - ce - la-n lup-tă grease te - me Ce sin-gur
ta - tea e a lui stă-pâ-nă, Iar domn e a-de vă-rul sfânt. Și-n car-tea veș-ni - ci - ei scri - e Că țări și
scum-pe - le gră-mezi de a - ur Drept răs - plă - ti-re nu do-rim. Ști-ind că-n via-ța tre-că - toa-re E - ter-ne

e ră - tă - ci - tor, Iar noi u-niți în ori-ce vre - me Vom fi, vom fi în-vin-gă - tori.
nea-muri vor pie - ri, Dar mân-dra noa-stră Ro-mâ - ni - e E - tern, e - tern va în - flo - ri.
fap-te-am îm-pli - nit Și chi-nul mor-ții-n-gro-zi - toa - re, Bo - gat, bo - gat e răs-plă - tit.